

Politički utjecaj Alexandera Hamiltona kao jednog od osnivača američke nacije

Tomić, Nera

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:784164>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-28**

Repository / Repozitorij:

[FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Filozofski fakultet
Sveučilišni preddiplomski dvopredmetni studij Pedagogije i Povijesti

Nera Tomić

**Politički utjecaj Alexandera Hamiltona kao jednog od osnivača
američke nacije**

Završni rad

Mentor: doc. dr. sc. Anđelko Vlašić

Sumentor: doc. dr. sc. Igor Josipović

Osijek, 2023.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Filozofski fakultet Osijek
Odsjek za povijest
Sveučilišni preddiplomski dvopredmetni studij Pedagogije i Povijesti

Nera Tomić

**Politički utjecaj Alexandera Hamiltona kao jednog od osnivača
američke nacije**

The political influence of Alexander Hamilton as one of the Founding Fathers of
the American nation

Završni rad

Znanstveno područje humanističke znanosti, znanstveno polje povijest, znanstvena
grana hrvatska i svjetska ranonovovjekovna povijest

Mentor: doc. dr. sc. Anđelko Vlašić

Sumentor: doc. dr. sc. Igor Josipović

Osijek, 2023.

IZJAVA

Prilog: Izjava o akademskoj čestitosti i o suglasnosti za javno objavljivanje

Obveza je studenta da donju Izjavu vlastoručno potpiše i umetne kao treću stranicu završnoga, odnosno diplomskog rada.

IZJAVA

Izjavljujem s punom materijalnom i moralnom odgovornošću da sam ovaj rad samostalno napisao/napisala te da u njemu nema kopiranih ili prepisanih dijelova teksta tuđih radova, a da nisu označeni kao citati s navođenjem izvora odakle su preneseni.

Svojim vlastoručnim potpisom potvrđujem da sam suglasan/suglasna da Filozofski fakultet u Osijeku trajno pohrani i javno objavi ovaj moj rad u internetskoj bazi završnih i diplomskih radova knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku, knjižnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

U Osijeku, 29.09.2023.

NERA TOMIĆ, 0122227764

Ime i prezime studenta, JMBAG

SAŽETAK

Alexander Hamilton jedan je od osnivača američke nacije. Nakon teškog djetinjstva, imigrant iz Charlestowna na otoku Nevis odlazi u New York u potrazi za boljim životom. Po dolasku u Trinaest kolonija, Hamilton se pridružuje miliciji u New Yorku, a nešto kasnije istaknuvši se svojim vještinama u borbi, postaje pomoćnikom generala Georgea Washingtona. Nakon rata bavi se odvjetništvom te osniva *New York Bank*. Bio je jedan od predstavnika New Yorka na Ustavnoj konvenciji u Philadelphiji te jedini od trojice predstavnika koji je potpisao Ustav. Uložio je velike napore u to da država New York ratificira Ustav. Zajedno s Jamesom Madisonom i Johnom Jayem napisao je *Federalističke spise* u kojima je nastojao obraniti Ustav. Kada je Washington postao predsjednik, Hamilton postaje prvim ministrom financija. Vjerovao je da je Americi potrebna jaka središnja vlast po uzoru na onu u Britaniji. Hamiltonovu političku karijeru obilježio je sukob s Thomasom Jeffersonom koji je rezultirao podjelom na dvije velike stranke, Federalističke i Demokratsko-republikanske. Sumrak Hamiltonova život obilježio je još jedan sukob – onaj s Aaronom Burrom, koji ga je koštao života.

Ključne riječi: Alexander Hamilton, Ustav, SAD, politički sukobi

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. PUT PREMA POLITICI.....	2
2.1. DJETINJSTVO I RAĐANJE ŽELJE ZA BOLJIM ŽIVOTOM U TRINAEST KOLONIJA	2
2.2. HAMILTON U NEW YORKU – OBRAZOVANJE I RAĐANJE POLITIČKIH IDEJA	4
3. HAMILTONOVO DJELOVANJE U PRVIM GODINAMA NOVE DRŽAVE.....	7
2.3. HAMILTONOVO POLITIČKO DJELOVANJE NA <i>KONTINENTALNOM KONGRESU</i> ...	7
3.2. HAMILTON TIJEKOM AMERIČKE REVOLUCIJE	9
3.3. THE FEDERALIST PAPERS	12
4. MINISTAR FINACIJA – HAMILTONOVA ULOGA U NOVOJ VLADI	13
4.1. MINISTAR FINACIJA I NJEGOV FINACIJSKI PLAN	14
4.2. HAMILTON PROTIV JEFFERSONA – SUPARNIČKE POLITIČKE STRUJE.....	18
5. SUMRAK OCA OSNIVAČA.....	21
5.1. IZLAZAK IZ PREDSEDNIČKOG KABINETA	21
5.2. HAMILTON PROTIV BURRA	22
7. ZAKLJUČAK	24
8. POPIS LITERATURE	25

1. UVOD

Alexander Hamilton, jedan od očeva osnivača američke nacije, u povijesti će ostati zapamćen po svojim mnogobrojnim doprinosima na polju politike, ali i po svom burnom životu o kojem postoje brojne priče u kojima se isprepliću legende i povijesne činjenice. Djetinjstvo i rani život Alexandera Hamiltona i danas su predmetom rasprava povjesničara i biografa koji su pisali o njegovu životu.

Cilj rada je objasniti značaj političkog djelovanja Alexandera Hamiltona za američku povijest. Kroz analizu Hamiltonovog političkog života ovaj rad će odgovoriti na pitanja na koji je način Alexander Hamilton utjecao na američku povijest te zašto ga se ubraja među očeve osnivače američke nacije.

Rad će pratiti Hamiltonovu političku misao, od njezinih začetaka pa sve do Hamiltonove smrti. Također, prikazat će se Hamiltonovi doprinosi Američkoj revoluciji i stvaranju SAD-a, američkom finansijskom sustavu te političkom životu u SAD-u te će se time opravdati njegovo mjesto među očevima osnivačima američke nacije.

Zbog nedostatka literature domaćih autora, pri izradi ovoga rada korištena je većinom literatura stranih autora koja se sastoji od znanstvenih članaka i nekoliko biografija. Najvažniji izvori koji su korišteni pri izradi ovog rada su Hamiltonove biografije autora Rona Chernowa i Nathana Schachnera koji opisuju turbulentan život jednog od osnivača američke nacije od njegova rođenja do smrti te akademski članci poput onog Harolda Larsona, Lindsay Chervinsky, Deren-Antoljak i drugih koji se bave pojedinim dijelom Hamiltonova života – Larson se fokusira na početne godine Hamiltonova života, Chervinsky na njegov život i djelo za vrijeme Washingtonova predsjedničkog kabineta, a Deren-Antoljak Hamiltonovim odnosom s Thomasom Jeffersonom. Ovdje su izdvojeni samo neki od najvažnijih izvora korištenih u radu, ostatak se može pronaći u popisu literature na kraju rada.

2. PUT PREMA POLITICI

2.1. Djetinjstvo i rađanje želje za boljim životom u Trinaest kolonija

Da bi bilo moguće razumjeti Hamiltonov život i političke odluke, važno je utvrditi čimbenike koji su imali presudnog utjecaja na samog Alexandera. Jedan od tih čimbenika je svakako njegovo djetinjstvo.

Nesuglasice oko Hamiltona počinju već od mjesta i godine njegova rođenja. Ono što je poznato je da je rođen 11. siječnja. Kao godine rođenja navode se 1755. i 1757., te se različiti autori navodeći različite izvore priklanjaju jednoj od navedenih godina¹. Ni oko točnog mjesta rođenja nije postignut konsenzus, no ono je u svim zapisima smješteno negdje u Malim Antilima.² Djetinjstvo i obiteljska povijest Alexandera Hamiltona još uvijek su predmetom rasprava, no neke činjenice ipak su poznate. Hamiltonova baka Mary Faucett udala se za Johna Faucetta. Imali su dvije kćeri, Ann i Rachel. Mary i James se nakon nekog vremena rastaju te Mary 1745. godine odlazi na otok St. Croix s kćeri Rachel. Druga kći, Ann se udala za Jamesa Lyttona. Mary Faucett je po dolasku na St. Croix dogovorila brak svoje kćeri Rachel i Johna Michaela Laviena. Par je imao sina Petera.³

Lavieni nisu imali sretan brak – oko 1750. godine, duboko nesretna brakom Rachel napušta supruga. Odlučan da se osveti supruzi, John ju optužuje za preljub te se poziva na danski zakon. Zbog navedenih optužbi, Rachel je čak dva puta morala ići u zatvor. Ovaj brak, nakon dugog i kompliciranog procesa, službeno je završio tek 26. veljače 1759. godine razvodom. Razvod je finaliziran u korist Johna Laviena, kojemu je bilo dopušteno ponovno se oženiti. Za razliku od njega, Rachel je dobila zabranu ponovne udaje, što će njezinu buduću djecu učiniti nezakonitom.⁴ No, Johnova osveta nije stala na tome. Osim zabrane ponovne udaje, tražio je da sva njihova zajednička imovina u slučaju smrti pripadne sinu Peteru te da Rachel i njezina djeca ne dobiju ništa.⁵

¹ Primjerice, Ron Chernow objašnjava ovu problematiku te ističe da se na temelju raznih sudskih spisa i novinskih izvora u kojima su objavljeni Hamiltonovi radovi odlučio prikloniti mišljenju kako je Hamilton rođen 1755. godine, a ne 1757. godine. (Ron Chernow, *Alexander Hamilton* (New York: The Penguin Press, 2004), 16-17.)

² Harold Larson, „Alexander Hamilton: The Fact and Fiction of His Early Years“, *The William and Mary Quarterly*, 9 (1952), br. 2: 139-151. <https://www.jstor.org/stable/1925345>

³ *Isto*.

⁴ Chernow, *Alexander Hamilton*, 10-20.

⁵ Chernow, *Alexander Hamilton*, 10-20.

Nakon razvoda s Lavienom, Rachel živi u ilegalnom braku sa škotskim trgovcem Jamesom Hamiltonom. Par je imao dvojicu sinova, Jamesa i Alexandera.⁶ 1766. godine, James Hamilton napušta Rachel i djecu.⁷ Unatoč brojnim legendama o dvjema tetama koje su pomogle mladom Alexanderu, neki izvori navode kako je jedini član obitelji koji je mogao pomoći Hamiltonu, njegovoj majci i bratu bio Rachelin nećak Peter Lytton.⁸

Rachel je sa svojim sinovima živjela u iznajmljenoj kući u Christiastedu na otoku St. Croix. Sebe i sinove uzdržavala je baveći se preprodajom soli, riže, ribe, mesa, jabuka i brašna koje je kupovala od Thomasa Dipnalla (svoga stanodavca) i iz firme koju su osnovala dvojica trgovaca iz New Yorka, Nicholas Cruger i David Beckman. Pretpostavlja se da je Alexander provodio mnogo vremena u majčinu dućanu te je ondje rođen njegov interes i stvoreno početno znanje o poslovnom svijetu. I sam Alexander počinje raditi za Crugerovu i Beckmanovu firmu 1766. godine.⁹

Rachel umire 19. veljače 1768. godine. John Lavien zadaje svojoj pokojnoj bivšoj supruzi posljednji udarac – pri odlučivanju o raspodjeli imovine, na sudu traži da se, na temelju rastave braka iz 1759., Jamesa i Alexandera razbaštini te da sva Rachelina imovina pripadne njezinom jedinom legitimnom sinu Peteru Lavienu. Braća Hamilton nakon majčine smrti postaju štíćenicima rođaka Petera Lyttona. No, nedaće za braću ne prestaju – 16. srpnja 1769. Peter Lytton počinio je samoubojstvo, a mjesec dana kasnije umire i njegov shrvani otac James.¹⁰ Pretpostavlja se da su braća Hamilton smještena u bjelačke obitelji u Christianstedu. James postaje šegrtom nekog tesara, a Alexander je primljen u dom trgovca Thomasa Stevensa. Mladi Alexander postaje bliski prijatelj Thomasova sina Edwarda te, koliko je poznato, nastavlja raditi za Nicholasa Crugera. Edward je uskoro poslan u New York na školovanje, što je utjecalo i na Alexandera koji je u odlasku u Trinaest kolonija vidio priliku za boljim životom. Poznanstvo s Crugerom poslužit će Hamiltonu u njegovoj potrazi za srećom.¹¹

⁶ Frederick Scott Oliver, *Alexander Hamilton: An Essay on American Union* (New York: G. P. Putnam's sons, 1920), 15.

⁷ Larson, „Alexander Hamilton“, 144.

⁸ Chernow, *Alexander Hamilton*, 22.

⁹ Larson, „Alexander Hamilton“, 145.

¹⁰ Chernow, *Alexander Hamilton*, 26.

¹¹ Larson, „Alexander Hamilton“, 145 – 147.

2.2. Hamilton u New Yorku – obrazovanje i rađanje političkih ideja

Otok St. Croix pogodio je 31. kolovoza 1772. godine razorni uragan. O njemu postoje brojne legende u Hamiltonovim biografijama. U njima se ističe kako je nakon uragana Hamilton napisao toliko dirljivo pismo da je na otoku stvoren fond koji bi mu omogućio odlazak u Trinaest kolonija. Istina je ipak nešto manje spektakularna – ne postoji zapis o fondu kojim bi se za Hamiltona prikupljala sredstva, pa je vjerojatnije da ih je dobio od Nicholasa Crugera.¹² U prilog tome ide i činjenica da je Hamilton do Bostona putovao brodom Crugrove kompanije.¹³ Hamiltonov odlazak s otoka u literaturi se često smješta u 1772. godinu, no na temelju nekih sudskih dokumenata može se zaključiti da Hamilton nije napustio otok prije lipnja 1773. godine.¹⁴

Po dolasku u Trinaest kolonija, morao je stati u Boston jer je njegovo obrazovanje bilo financirano iz fonda Crugrove kompanije *Kortright and Cruger* (dio *Kortright and Company-a*).¹⁵ U kompaniji Hamilton upoznaje braću Mulligan, te Hercules postaje njegov dobar prijatelj.¹⁶ On je vodio krojačnicu čiju klijentelu su činili uglavnom istaknuti torijevci¹⁷. No, Mulligan je bio patriot i pristaša revolucije, te je u ratu za neovisnost radio za Georgea Washingtona kao špijun, vješto skrivajući svoju pravu odanost kako od torijevaca tako i od vigovaca.¹⁸ Osim Mulligana, doktor i svećenik Hugh Knox se također zalagao za Hamiltona, šaljući pisma preporuke mnogim društvenim uglednicima. Među njima su bili Elias Boudinot¹⁹ i William Livingston²⁰.

¹² Larson, „Alexander Hamilton“, 149-150.

¹³ Chernow, *Alexander Hamilton*, 41.

¹⁴ Larson, „Alexander Hamilton“, 149.

¹⁵ Chernow, *Alexander Hamilton*, 41.

¹⁶ Nathan Schachner, *Alexander Hamilton* (New York, D. Appleton-Century Company, Inc., 1946), 27.

¹⁷ Torijevci su bili pripadnici engleske političke skupine nastale u 17. stoljeću koja se zalagala za prevlast Krune nad Parlamentom. Naziv Tory dolazi od irskog *tóraidhe* što znači razbojnik. U 19. stoljeću ova stranka postat će Konzervativna stranka. („Torijevci“, *Hrvatska enciklopedija*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=61849>.)

¹⁸ Vigovci su bili protivnici torijevaca, politička skupina nastala u 17. stoljeću. Zalagali su se za prevlast Parlamenta nad Krunom, ukidanje ropstva, širenje građanskih sloboda te biračkog prava. Ova će stranka u 19. stoljeću postati Liberalna stranka. („Vigovci“, *Hrvatska enciklopedija*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=64583>.), Schachner, *Alexander Hamilton*, 28.

¹⁹ Elias Boudinot bio je državnik i odvjetnik iz Elizabeth Towna u New Jerseyu. Boudinot je bio predstavnik na Kontinentalnom kongresu (Kongresu konfederacije) te predsjednik Kongresa od 1782. do 1783. Nakon Rata za neovisnost, bio je izabran u Zastupnički dom Sjedinjenih država kao predstavnik New Jerseya. Također, George Washington imenovao ga je direktorom kovnice novca. Na toj poziciji bio je od 1795. do 1805. godine. („Elias Boudinot“, *Encyclopaedia Britannica*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.britannica.com/biography/Elias-Boudinot>.)

²⁰ William Livingston bio je političar i prvi guverner New Jerseya iz ugledne obitelji Livingston. Na Kontinentalnom kongresu bio je predstavnik New Jerseya te potpisnik odluke o ekonomskom bojkotu britanske robe. Williama Livingstona se smatra jednim od osnivača američke nacije te ocem osnivačem New Jerseya. („William Livingston“, *Encyclopaedia Britannica*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.britannica.com/biography/William-Livingston>.), Schachner, *Alexander Hamilton*, 28.

Knox pisma šalje i doktoru Johnu Rodgersu te velečasnom Johnu M. Masonu.²¹ Pisma preporuke urodila su plodom – zbog Rodgersa, Hamilton je primljen u uglednu pripremnju školu *Elizabethtown Academy*. Nekoliko godina ranije, ovu školu pohađao je Aaron Burr, koji je ljeto 1773. godine proveo u Elizabethtownu, što je značilo da su se Hamilton i Burr vjerojatno u nekom trenutku susreli u krugu zajedničkih prijatelja.²² Hamilton dolazi u društvo Livingstona i Boudinota koji su utjecali na njegov rani politički život. Tome svjedoči i činjenica da je Hamilton odsjeo kod Livingstona u New Jersey-u. Ubrzo se sprijateljio s njegovom djecom i šogorom. Livingstonov šogor bio je William Alexander poznat pod imenom lord Stirling. Hamilton ga je cijenio jer se zalagao za razvoj proizvodnje – uzgajao je stoku i konje, proizvodio je grožđe i vino i druge proizvode.²³

Elias Boudinot bio je jedan od sponzora škole *Elizabethtown Academy*. Hamilton je imao pristup njegovoj bogatoj knjižnici, ali i životu elite i političkim debatama koje su ondje bile vođene.²⁴ Elita Elizabethtowna nastojala je približiti se Britanskoj kruni. To je utjecalo na Hamiltonove monarhističke tendencije. No, na Hamiltona su utjecali i prezbiterijanci i s njima povezani vigovci.²⁵ Završivši početni dio svojeg obrazovanja, Hamilton je imao priliku upisati se na jedno od devet sveučilišta koja su postojala u Kolonijama.²⁶ Prvi izbor „pao“ je na *Princeton*. No, Hamilton je htio što prije završiti obrazovanje i tražio je da mu se dopusti da diplomira kada dovoljno napreduje u učenju. Na *Princetonu* mu to nisu dopustili. Više sreće imao je na *King's Collegu* u New Yorku (danas *Columbia College*) gdje su prihvatili njegove zahtjeve za bržim napredovanjem. Hamilton je maturirao 1774. godine.²⁷ Među sponzorima na *King's Collegu* bio je i lord Stirling.²⁸ Doktor Cooper, predsjednik sveučilišta, bio je istaknuti torijevac. New York je bio mjesto gdje je Hamilton mogao osjetiti punu snagu revolucionarnih previranja i napetog odnosa između torijevaca i vigovaca.²⁹ Tijekom studija Hamilton je stekao prijatelje te su zajedno osnovali debatni klub.³⁰

²¹ Chernow, *Alexander Hamilton*, 42.

²² *Isto*, 43.

²³ *Isto*, 43-44.

²⁴ Chernow, *Alexander Hamilton*, 45.

²⁵ *Isto*, 46.

²⁶ *Isto*.

²⁷ Schachner, *Alexander Hamilton*, 29.

²⁸ Chernow, *Alexander Hamilton*, 48.

²⁹ *Isto*, 49.

³⁰ Chernow, *Alexander Hamilton*, 53.

Političke tenzije uskoro dosegnuti vrhunac kada je uveden porez na čaj koji je doveo do *Bostonske čajanke*³¹. Newyorški *Sinovi slobode* (*Sons of Liberty*) ubrzo su se pridružili bostonskoj braći.³² *Bostonska čajanka* potaknula je Hamiltona da napiše svoj prvi politički spis „*Defence and Destruction of the Tea*“. Hamilton je ovim spisom htio dokazati da je *Bostonska čajanka* bila neophodna, da je bila i politički čin, te je nastojao umiriti trgovce jer je njihova roba uništavana. Ovaj spis objavljen je u *New-York Journal-u*.³³ Ovi događaji posebno su značajni jer je, po uzoru na Boston, i u New Yorku održana „čajanka“ – 22. 04. 1774. godine Alexander McDougall poveo je grupu morskih kapetana koji prerušeni u Indijance plemena Mohawk upali na britanski brod imena *London* te s njega u more bacili kutije čaja.³⁴ Engleska reakcija bila je oštra – doneseni su tzv. *Intolerable Acts* (*Nepodnošljive uredbe*). No, one su samo pojačale protubritansko raspoloženje u kolonijama te potaknule zajedništvo i ujedinjenje među kolonijama. One počinju međusobno bolje komunicirati, traže embargo na britansku robu te sazivanje *Kontinentalnog kongresa* u Philadelphiji u rujnu.³⁵

Kako je trebalo odabrati predstavnike New Yorka za *Kontinentalni kongres*, grad se našao u dilemi jer je podjela između onih koji su podržavali britanske mjere te onih koji su htjeli bojkotirati britansku robu. Kako bi osigurali da će doći do bojkota britanske robe, *Sinovi slobode* organizirali su 06. srpnja 1774. godine sastanak na mjestu zvanom *The Fields*.³⁶ Među prisutnima na sastanku bili su i članovi debalnog kluba s *King's Collega*. Nakon što su svi govornici završili, Hamilton je održao impresivan govor kojim je pokazao svoju vještinu govorništva. Ukazao je na činjenicu da matična zemlja dugo vremena tlači koloniste, istaknuo je da je njihova dužnost pružiti otpor tiraniji, podržao je *Bostonsku čajanku*, tražio bojkot britanske robe te podržavao ujedinjenje kolonija protiv nepravednog oporezivanja.³⁷

³¹ *Bostonska čajanka* je incident do kojeg je došlo 16. 12. 1773. godine nakon što je iste godine uveden porez na čaj (*Tea Act*) koji je Britanski parlament donio na štetu kolonija, a u korist Istočnoindijske kompanije. U ovom incidentu, skupina protubritanski usmjerenih građana, prerušenih u Indijance plemena Mohawk, prodrila je na engleske brodove usidrene u bostonskoj luci te s njih bacila u more 342 sanduka čaja u vlasništvu Istočnoindijske kompanije. Kao odgovor, Britanski parlament donio je financijske kaznene mjere pod imenom *Nepodnošljive uredbe* (*Intolerable Acts*), („Bostonska čajanka“, *Proleksis Enciklopedija*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://proleksis.lzmk.hr/47315/>.)

³² Schachner, *Alexander Hamilton*, 30.

³³ Chernow, *Alexander Hamilton*, 54.

³⁴ Chernow, *Alexander Hamilton*, 54.

³⁵ *Isto*, 54-55.

³⁶ *Isto*, 55.

³⁷ Schachner, *Alexander Hamilton*, 32-33., Chernow, *Alexander Hamilton*, 55.

3. HAMILTONOVO DJELOVANJE U PRVIM GODINAMA NOVE DRŽAVE

2.3. Hamiltonovo političko djelovanje na *Kontinentalnom kongresu*

Do kolovoza 1774. godine sve kolonije osim Georgije su odabrale predstavnike za *Prvi Kontinentalni kongres* u Philadelphiji. Među predstavnicima New Yorka bili su John Jay i James Duane. Iako su predstavnici imali umjeren stav, izražavajući kako su lojalni britanski podanici koji se nadaju mirnim putem riješiti probleme, kolonisti su po nekim pitanjima zauzeli tvrdi stav. Osnovani su *Continental Association (Kontinentalno udruženje)* kako bi se osiguralo provođenje embarga na trgovinu³⁸ koji je trebao biti na snazi sve dok Kruna ne povuče *Intolerable Acts*. Trebalo je sastaviti odbore koji će provoditi ove zabrane.³⁹

U New Yorku je bilo i protivnika i pristaša odluka donesenih na *Kontinentalnom kongresu*.⁴⁰ Tako. Samuel Seabury je objavio niz pamfleta nazvanih „*Free Thoughts on the Proceedings of the Continental Congress*“ pod pseudonimom „*A Westchester Farmer*“ u kojima poziva farmere da ne bojkotiraju britansku robu.⁴¹

Kao Hamiltonov odgovor na Seaburyjev pamflet, 15. prosinca 1774. godine objavljen je pamflet „*A Full Vindication of the Measures of the Congress*“.⁴² Ovo je bio dokaz Hamiltonovog poznavanja politike, povijesti, filozofije, ekonomije i prava u kojem je dokazao kako je sposoban na elegantan način uvrijediti protivnika. Može se vidjeti Hamiltonov karakterističan „odvjetnički“ način pisanja te da ne cijeni polovična rješenja koja prolongiraju problem umjesto da ga riješe.⁴³ Seabury se nije složio s Hamiltonovim stavom te objavljuje pamflet „*A View of the Controversy*“ na što je Hamilton odgovorio pamfletom „*The Farmer Refuted*“ u kojem ističe kako su se kolonije zaklele na odanost britanskoj Kruni a ne Parlamentu, tako da Parlament nema pravo uvoditi poreze u kolonijama.⁴⁴

³⁸ To je uključivalo uvoz, izvoz i konzumaciju britanske robe.

³⁹ Chernow, *Alexander Hamilton*, 57.

⁴⁰ Chernow, *Alexander Hamilton*, 57.

⁴¹ Schachner, *Alexander Hamilton*, 35.

⁴² Chernow, *Alexander Hamilton*, 58.

⁴³ Chernow, *Alexander Hamilton*, 59.

⁴⁴ Schachner, *Alexander Hamilton*, 37.

Kako je postalo jasno da će sukob između Krune i kolonista eskalirati, Hamilton se, osim „pera“, latio i oružja. Eskalacija je počela kada su 18. travnja 1775. godine britanske trupe krenule iz Bostona u Concord. U Lexingtonu su im put prepriječili *Minutemani*⁴⁵ te je došlo do oružanih okršaja u Bostonu i Concordu u kojima je stradalo 273 britanska vojnika te 95 pobunjenika. Vijesti o krvoproliću kroz četiri dana stigle su do New Yorka gdje su *Sinovi slobode* zajedno s drugim pobunjenicima opljačkali oružarnicu gradske vijećnice te britanske brodove usidrene ondje te od tamo pokupili gotovo tisuću oružja različite vrste. Po uzoru na Boston, takve milicije sastavljene od civila počele su nastajati u svim kolonijama.⁴⁶

King's College nije bio izostavljen iz „akcije“. Studenti su se okupili oko Edwarda Fleminga koji ih je trenirao za borbu. Prozvali su se „*the Corsicans*“ (*Korzikanci*) ili „*the Hearts of Oak*“ (*Srca hrasta*), njihov moto je bilo „*Liberty or Death*“ („*Sloboda ili smrt*“), a na odjeći su imali natpis „*God and Our Right*“ („*Bog i naša sloboda*“). Revolucija je započela.⁴⁷ Pobunjenici su bili odlučni u obračunavanju s Torijevcima, a jedan od glavnih bio je upravo predsjednik *King's Collega*, Myles Cooper. Kada je saznao što pobunjenici planiraju, Hamilton ih je svojim govorom pokušao omesti dovoljno dugo da doktor Cooper može pobjeći.⁴⁸ Iz ovog događaja mogu se zaključiti tri stvari: Hamiltonovi osjećaji bili su kompleksni - podržavao je Revoluciju, ali je također smatrao da volja naroda može biti opasna. Pokazao je da je u stanju razdvojiti osobnu čast od političkih stavova pojedinca. Svoje stavove izražavao je otvoreno i iskreno, neovisno o posljedicama.⁴⁹

Građani New Yorka trebali su odabrati delegaciju za *Drugi Kontinentalni kongres* u Philadelphiji koji je zakazan za 10. svibnja. Kako je za *Prvi Kontinentalni kongres* stara skupština lojalista odbila poslati delegate, ona je raspuštena te je osnovan „*New York Provincial Congress*“ („*Pokrajinski kongres New Yorka*“). Na njemu su odabrani delegati za *Drugi Kontinentalni kongres* –Philip Schuyler, George Clinton te John Jay.⁵⁰

⁴⁵ Minutemani su grupa muškaraca koja se zaklela da će se u vrlo kratkom roku naoružati i krenuti u napad u slučaju potrebe. Nastali su prije Rata za nezavisnost i bili su aktivni i tijekom tog rata. („Minuteman“, *Merriam-Webster.com Dictionary*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.merriam-webster.com/dictionary/minuteman>.)

⁴⁶ Chernow, *Alexander Hamilton*, 62.

⁴⁷ Schachner, *Alexander Hamilton*, 40.

⁴⁸ Chernow, *Alexander Hamilton*, 63-64.

⁴⁹ Chernow, *Alexander Hamilton*, 63-64.

⁵⁰ Chernow, *Alexander Hamilton*, 65, Schachner, *Alexander Hamilton*, 43.

Iako *Drugi Kontinentalni kongres* nije imao valutu, vojsku i poreznu moć, zbog stanja u kojem su se našle Kolonije, postao je prvom vladom SAD-a. Najprije je trebalo odrediti glavnog zapovjednika vojske. Izbor je pao na Georgea Washingtona, koji je 15. lipnja 1775. godine postao zapovjednikom *Kontinentalne vojske*. Dva dana kasnije, 17. lipnja 1775. godine, dolazi do prve službene bitke *Američke revolucije*, koja se odvila sjeverno od Bostona u *Breed's Hillu*. Iako se ova bitka teško može nazvati pobjedom, pobunjenici su pokazali da dobro rade pod pritiskom rata – britanski gubici bili su više od tisuću žrtava, dok su gubici na strani pobunjenika bili četiri stotine žrtava.⁵¹

Drugi Kontinentalni kongres htio je zaustaviti krvoproliće te je 5. srpnja donesen „*Olive Branch Petition*“⁵². Kralj George III. odgovara 23. kolovoza izdajući proglas u kojem stoji da su njegovi američki podanici podigli ustanak.⁵³ Istog dana u New Yorku je „*New York Provincial Congress*“ donio je odluku da se topovi moraju odnijeti na sigurno kako ih Britanci ne bi zaplijenili. Milicija i „*Korzikanci*“ preuzeli su taj zadatak. Izbio je sukob između njih i oružanih snaga s broda *Asia* stacioniranog u luci. Rezultat je bio sljedeći: tri osobe na kopnu su ranjene, jedan član posade *Azije* je poginuo, a topovi su odneseni na sigurno.⁵⁴

3.2. Hamilton tijekom Američke revolucije

Hamilton je 18. 02. 1776. objavio da je pristupio vojsci.⁵⁵ Ondje mu se otvara put za napredak koji je silno želio – 23. veljače „*Provincial Congress*“ izvještava da je pukovnik McDougall imenovao Hamiltona kapetanom topničke postrojbe. Položaj zauzima 14. travnja 1776. godine.⁵⁶ Bio je strog i njegovi vojnici morali su naporno raditi, no, Hamilton se zalagao za njih.⁵⁷ Iako je u Hamiltonovim redovima došlo do pobune, to nije obeshrabilo mladog generala.⁵⁸

⁵¹ Chernow, *Alexander Hamilton*, 65-66.

⁵² To je bio dokument u kojem se Kolonije zaklinju na lojalnost britanskoj Kruni te traže mirno rješavanje sukoba.

⁵³ Chernow, *Alexander Hamilton*, 65-66.

⁵⁴ *Isto*, 67.

⁵⁵ Chernow, *Alexander Hamilton*, 71-72.

⁵⁶ Schachner, *Alexander Hamilton*, 45-46.

⁵⁷ Chernow, *Alexander Hamilton*, 73.

⁵⁸ Schachner, *Alexander Hamilton*, 48.

U travnju, Bostonom je, na veliko iznenađenje Velike Britanije, zavladała *Kontinentalna vojska*. Mladi Aaron Burr se priključuje Washingtonovom vojnom osoblju, ali ubrzo odustaje jer nije bio zadovoljan svojim položajem te se u pismu požalio Washingtonu. Iz ovog Burrovog odnosa s Washingtonom može se zaključiti da je Burr bio neoprezan (za razliku od Hamiltona) što će ga u kasnijim godinama njegova političkog života dosta koštati. Washington je u ovo vrijeme već bio upoznat s Hamiltonom i njegovim radom.⁵⁹

Hamilton je sudjelovao u bitkama za Manhattan u srpnju. U to vrijeme, 02. srpnja 1776. godine, *Kontinentalni kongres* donio je odluku kojom proglašavaju neovisnost (samo predstavnici New Yorka nisu potpisali ovu odluku). Odluka u svojoj završnoj, uređenoj verziji stupa na snagu 04. srpnja 1776. godine kao „*Deklaracija o neovisnosti*“, a ovaj dan postaje jedan od najvažnijih za Američku povijest te jedan od najvažnijih praznika. „*New York Provincial Congress*“ ratificirao je „*Deklaraciju o neovisnosti*“ 09. srpnja 1776. godine.⁶⁰ To je razljutilo Britance, koji 12. srpnja u napad na Manhattan šalju bojni brod i frigate. Bitke se nastavljaju.⁶¹ Unatoč početnim porazima i gubicima, Hamilton se u razdoblju od otprilike pet godina brzo penje na vojnoj ljestvici te, 20. siječnja 1777. godine postaje Washingtonov pomoćnik – „*aide-de-champ*“.⁶²

Za vrijeme američkog *Rata za nezavisnost* Hamilton je promatrao neuspjeh Kongresa po pitanju donošenja reformi za primjereno opskrbljivanje vojske. 1781. godine Hamilton i upravitelj financija Robert Morris, predložili su izmjenu *Članaka o Konfederaciji* dajući Kongresu moć prikupljanja poreza. Konkretno, zabrinuo se zbog isplate zaostalih plaća časnicima. Kongres je donio rezoluciju kojom se umirovljenim vojnicima odobrava polovica plaće, ali u isto vrijeme nije bilo moguće skupiti potrebna sredstva. Nažalost, Hamiltonova molba da se započne prikupljanje sredstva za vojnike nije urodila plodom. Zgrožen nesposobnošću Kongresa, 1781. daje ostavku.⁶³ Po završetku rata, Hamilton se vraća u New York gdje neko vrijeme radi kao odvjetnik te se povremeno bavi javnim poslovima.⁶⁴

⁵⁹ Chernow, *Alexander Hamilton*, 74.

⁶⁰ *Isto*, 77.

⁶¹ *Isto*, 78.

⁶² *Isto*, 85.

⁶³ Lindsay M. Chervinsky, *The Cabinet: George Washington and the Creation of an American Institution* (Cambridge: The Belknap Press of Harvard University Press, 2020), 82.

⁶⁴ *Isto*, 84.

U poslijeratnom razdoblju, Hamilton je radio kao sakupljač poreza *Nacionalne vlade New Yorka*, no, zbog Vladine nemogućnosti da osigura naplatu, njegovi pokušaji prikupljanja poreza bili su uzaludni. Kako je od vlade dobio samo prazna obećanja o prikupljanju poreza u budućnosti, dao je ostavku u kolovozu 1782. godine.⁶⁵ No, ubrzo je uvidio kako New York nije bio jedina savezna država u problemima. Kao odgovor na *Shaysovu pobunu*⁶⁶, Vlada Massachusettsa je 1787. godine ukinula porezne zakone. Hamilton je bio razočaran činjenicom da je Vlada pokleknula pred populističkim pobunama, kao i desetljeće kasnije, tijekom pobune *Whiskey Rebellion*⁶⁷. Ovi događaji oblikovali su Hamiltonovo viđenje poreza, kredita te vladine uloge u monetarnoj politici. Zaključio je da će, ako države i dalje budu odlučivale o porezima i fiskalnoj politici, kreditna sposobnost nove nacije biti uništena.⁶⁸

Hamilton je podržao rane napore da se provede reforma *Članaka o Konfederaciji*. S tim na umu došao je 1786. godine u Annapolis u Marylandu te se nadao da će prisutni delegati iznijeti smislene prijedloge reformi. Na konferenciju su pristigli delegati iz samo pet saveznih država.⁶⁹ Hamilton sastavlja adresu u kojoj se obraća prisutnim delegatima ističući kako im je povjeren vrlo važan zadatak. Zaključuje adresu pozivajući svih trinaest saveznih država na novu konferenciju koja će se održati u Philadelphiji 1787. godine. Na novoj konferenciji se trebalo raspravljati o promjenama Ustava federalne vlade i o situaciji u SAD-u. Guverner George Clinton imenovao je 1787. godine Hamiltona delegatom New Yorka za Ustavnu konvenciju u Philadelphiji. On je 18. lipnja predložio stvaranje izvršne vlasti s magisterijskim ovlastima. Mnogi njegovi kolege smatrali su da bi takva vlast bila vrlo „monarhistička“ te je ovaj prijedlog bio zanemaren.⁷⁰

⁶⁵ Chervinsky, *The Cabinet*, 84.

⁶⁶ *Shaysova pobuna* naziv je niza oružanih pobuna koje su trajale od kolovoza 1786. do veljače 1787. godine u zapadnom Massachusettsu. Nezadovoljni visokim porezima i lošim stanjem ekonomije, pobunjenici predvođeni Danielom Shaysom napali su županijske sudove a kasnije i vrhovni sud u Springfieldu kako bi zaustavili naplatu dugova i provođenje ovrha. Vlast u Massachusettsu lako je ugušila pobunu. Iako neuspješna, Shaysova pobuna bila je vrlo značajna – porezni zakoni su ukinuti, pobuna je služila kao argument onih koji su se zalagali za jaču konzervativnu državnu vladu na Ustavotvornom kongresu (*Constitutional Convention*-u). („Shays's Rebellion“, *Encyclopaedia Britannica*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.britannica.com/event/Shayss-Rebellion>.)

⁶⁷ *Whiskey Rebellion* naziv je pobune koja je izbila 1794. godine kao odgovor na Hamiltonov porez na alkohol. Cilj ovoga poreza bio je prikupljanje sredstava za nacionalni dug. Malim poljoprivrednicima bilo je isplativije proizvoditi viski nego žitaricu od kojega on nastaje te je viski postao neformalnom „valutom“. Ovi poljoprivrednici protivili su se uvođenju ovoga poreza te su napadima pokušali spriječiti prikupljanje tog poreza. Nakon neuspjelih pregovora, predsjednik Washington je uz odobrenje Kongresa na pobunjenike poslao 13 000 vojnika, no pobunjenici se povlače bez borbe. („Whiskey Rebellion“, *Encyclopaedia Britannica*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.britannica.com/event/Whiskey-Rebellion>.)

⁶⁸ Chervinsky, *The Cabinet*, 84.

⁶⁹ *Isto*, 85.

⁷⁰ *Isto*, 85.

3.3. The Federalist Papers

Nakon što je Konvencija odobrila Ustav, Hamilton se posvetio osiguravanju ratifikacije iako se zalagao za jaču saveznu vladu.⁷¹ Kako bi uvjerio predstavnike iz pojedinih saveznih država da ratificiraju Ustav, Hamilton sudjeluje u stvaranju *The Federalist Papersa*.⁷² *The Federalist* (od 20. stoljeća poznatiji kao *The Federalist Papers*) je niz od 85 eseja koje su između 1787. i 1788. godine napisali Alexander Hamilton, James Madison i John Jay pod pseudonimom *Publius*.⁷³ Svaki od trojice autora je, prema svojoj stručnosti, na sebe preuzeo zadatak pisanja o određenim pitanjima.⁷⁴

Tako se Alexander Hamilton bavio pitanjima sudske i izvršne vlasti, komentirao je neke dijelove vezane za Senat, a bavio se i pitanjima poreza te je, kao istaknuto vojno lice, pisao i o vojnim pitanjima. John Jay se bavio pitanjima međunarodnih odnosa, a James Madison je dao pregled strukture nove vlasti te je pisao o povijesti konfederacije i republike.⁷⁵ *The Federalist Papers* imali su značajan utjecaj kako na oblikovanje, tako i na tumačenje te popularizaciju američkog Ustava. Hamilton je u svojim esejima pisao u korist federalističkog ustroja Amerike sa snažnom centralnom vladom koja bi bila sposobna osigurati ekonomski boljitak i političku stabilnost SAD-a.⁷⁶

Neki od najutjecajnijih eseja bili su upravo Hamiltonovi. Tako, u *Federalistu* br. 9, 23, 78 i 84, argumentira u korist snažne federacije koja treba biti neovisna od pojedinih država. Tvrdio je kako fragmentacija i slabost država može narušiti nacionalno jedinstvo i dovesti do političke nestabilnosti. Učinkovita i stabilna vlada, prema Hamiltonu, temelji se na ustavnoj vlasti s neovisnim sudstvom te snažnoj izvršnoj vlasti.⁷⁷

⁷¹ Isto.

⁷² Isto, 86.

⁷³ „Federalist Papers“, Encyclopaedia Britannica, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.britannica.com/topic/Federalist-papers>.

⁷⁴ Chernow, *Alexander Hamilton*, 248.

⁷⁵ Chernow, *Alexander Hamilton*, 248.

⁷⁶ Jean Fritz, *Alexander Hamilton: The Outsider*. (Kobo, 2016) [Audioknjiga], pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.kobo.com/ww/en/audiobook/alexander-hamilton-the-outsider-3>.

⁷⁷ Michelle Getchell, *The Federalist Papers*, Khan Academy, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.khanacademy.org/humanities/us-history/road-to-revolution/creating-a-nation/a/the-federalist-papers>.

Hamiltonov analitički način razmišljanja te vještina pisanja svakako je išla u korist uvjerljivosti *The Federalist Papersa*. Njegovi eseji pisani su argumentirano i jasno. Svoje argumente temeljio je kako na političkoj filozofiji i pravu, tako i na praktičnim iskustvima, što mu je donijelo reputaciju jednog od najvećih političkih mislilaca svoga doba. Bio je sposoban složene političke ideje široj publici predstaviti na njima razumljiv način. Hamilton je također ulagao velike napore u objavljivanje, distribuciju i popularizaciju *The Federalist Papersa*.⁷⁸

4. MINISTAR FINACIJA – HAMILTONOVA ULOGA U NOVOJ VLADI

George Washington stupio je na dužnost predsjednika 1789. godine. Stanje u SAD-u nije bilo idealno – države su se zbog slabe ekonomske i pravne veze jedva držale na okupu. Kako se morao suočiti s brojnim pobunama, diplomatskim krizama i problematikom vezanom uz Ustav, a Kongres nije bio sposoban pružiti adekvatnu pomoć, shvatio je da se mora okružiti sposobnim savjetnicima. Oni su činili njegov predsjednički kabinet.⁷⁹

On se sastojao od četiri člana (za razliku od današnjih šesnaest), a oni su bili: ministar financija Alexander Hamilton, glavni odvjetnik Edmund Randolph, ratni tajnik Henry Knox te državni tajnik Thomas Jefferson. Sazivanje prvog sastanka Washingtonova predsjedničkog kabineta održalo se 26. studenoga 1791. godine, a na njemu je predsjednik definirao način na koji će kabinet biti ustrojen.⁸⁰ Washington je nastojao u kabinet uključiti više perspektiva, što je zorno prikazuje spektar različitih političkih mišljenja članova njegova kabineta.⁸¹ To je bilo korisno kada su se iznosile ideje, no različitosti u mišljenjima imale su i negativnu stranu. U nekim se izvorima navodi kako je Jefferson izjavio da su se njegova i Hamiltonova mišljenja u kabinetu često sukobljavala.⁸² Jefferson se zalagao za Jug i vlasnike plantaža koji su posjedovali robove, a Hamilton se zalagao za Sjever i njegovu industriju i trgovinu.⁸³

⁷⁸ Chernow, *Alexander Hamilton*, 246.-248., 252.-262.

⁷⁹ Chervinsky, *The Cabinet*, 1 – 12.

⁸⁰ Jim Ambuske, „Cabinet members“, *The Digital Encyclopedia of George Washington*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.mountvernon.org/library/digitalhistory/digital-encyclopedia/article/cabinet-members/>.

⁸¹ Jim Ambuske, „Ten Facts About Washington's Presidency“, *The Digital Encyclopedia of George Washington*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.mountvernon.org/george-washington/the-first-president/ten-facts-about-washingtons-presidency/>.

⁸² Ambuske, „Ten Facts About Washington's Presidency“.

⁸³ Keršovanijeva Velika ilustrirana povijest svijeta 1714. – 1790., 6033.

4.1. Ministar financija i njegov financijski plan

Alexander Hamilton i John Adams težili su aktivnoj vladi koja bi promicala prosperitet podržavajući američku industriju. Za razliku od njih, Thomas Jefferson težio je gospodarstvu temeljenom na poljoprivredi te ograničenju federalne vlasti. Washington je od samog početka nastojao pomiriti „federalističku“ i „republikansku“ (demokratsko-republikansku) frakciju unutar vlastite uprave. Hamilton je vjerovao da je osobni interes „najsnažniji poticaj ljudskog djelovanja“, jer je on natjerao ljude da priskrbe materijalno dobro te stvore trgovinu i industriju. Prema Hamiltonu, vlada je imala važnu ulogu u ovom procesu jer bi trebala zaštititi privatnu imovinu od krađe. Tako bi i privatnici i država imali koristi.⁸⁴ Hamilton nije vjerovao da država treba osigurati jednaku raspodjelu imovine. Nejednakost je bila „velika i temeljna razlika u društvu“. Htio je povezati ekonomske interese bogatih Amerikanaca, s financijskim „zdravljem“ savezne vlade. Ako je bogatima potrebna vlada, onda bi svoju energiju usmjerili na to da ona ostane solventna⁸⁵. Hamilton je, stoga, vjerovao da savezna vlada mora biti „skladište prava bogatih“.⁸⁶

Nakon imenovanja za prvog ministra financija, Hamilton je napokon imao priliku pomoći u oblikovanju snažne izvršne vlasti i stvoriti moćnu saveznu vladu. Izradio je zakonodavni program po kojem je stvoren *nacionalni kreditni sustav* (koji je zahtijevao opsežna federalna ovlaštenja koja je vršila izvršna vlast). Prvo je izradio Nacrt zakona kojim je Saveznoj vladi dano ovlaštenje „preuzimanja“ dugova pojedine savezne države preostalih nakon *Rata za nezavisnost*. Time je savezna vlada mogla osigurati da se otplati državni dug, a u budućnosti bi države mogle davati zajmove vladi.⁸⁷ Zatim je predložio porez koji bi saveznoj vladi osigurao potreban prihod za otplatu duga. Konačno, bio je odlučan u namjeri da osnuje „*First National Bank*“. Takvi postupci dramatično bi povećali legitimitet nove središnje vlade.⁸⁸

⁸⁴ „Hamilton's Financial System“, Lumen Learning, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://courses.lumenlearning.com/suny-ushistory1ay/chapter/hamiltons-financial-system/>.

⁸⁵ Solventnost je sposobnost pravodobnog, redovnog i urednog podmirenja dospjelih obveza novčanim sredstvima koja se određuje omjerom imovine i obveza poduzeća gdje je imovina veća od dugova (dakle, omjer solventnih poduzeća veći je od jedan). („Solventnost“, *Hrvatska enciklopedija*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=57112>).

⁸⁶ „Hamilton's Financial System“, Lumen Learning.

⁸⁷ Chervinsky, *The Cabinet*, 86.

⁸⁸ Chervinsky, *The Cabinet*, 86.

Kao prvi ministar financija, predložio je ambiciozan financijski plan.⁸⁹ Predstavio ga je Kongresu između 1790. i 1791. godine. Ovaj plan se sastojao od četiri dijela. Prva dva dijela bili su „*Reports on the Public Credit*“ koji su se bavili pitanjem stvaranja federalnog duga te konsolidacijom državnih dugova u federalni dug, treći dio bio je „*Report on a National Bank*“ koji se bavio pitanjem osnivanja *Banke Sjedinjenih država*, a posljednji „*Report on Manufactures*“ bavio se pitanjima industrijskog razvoja SAD-a.⁹⁰

„*Reports on the Public Credit*“ sadržavali su sljedeće: da bi prikupio novac za otplatu dugova, Hamilton bi izdao nove obveznice. Ulagači koji su kupili iste, mogli bi ostvariti ogromnu dobit kada dođe vrijeme da Sjedinjene Države otplate te nove dugove.⁹¹ Cilj ovih prijedloga zakona bio je povezati federalnu moć i ekonomsku vitalnost zemlje. Prema prijedlogu, državni vjerovnici (ljudi koji su posjedovali državne obveznice ili zadužnice) predali bi svoje stare obveznice ministarstvu financija i primili nove savezne obveznice iste nominalne vrijednosti. Obveznice se trebale cirkulirati poput novca, djelujući kao „motor poslovanja i instrument industrije i trgovine“.⁹²

Ovaj dio njegova plana bio je kontroverzan iz dva razloga. Prvo, mnogi porezni obveznici usprotivili su se plaćanju pune nominalne vrijednosti na stare novčanice čija je tržišna vrijednost pala. Često su ih sadašnji vlasnici kupovali od izvornih vjerovnika za vrlo malo dolara. Stoga bi njihovo plaćanje po nominalnoj vrijednosti značilo nagraditi špekulante na teret poreznih obveznika. Drugo, mnogi Južnjaci usprotivili su se da su već platili svoje državne dugove, pa bi federalni prijedlog značio prisiljavanje da ponovno plate dugove. Ipak, predsjednik Washington i Kongres prihvatili su Hamiltonov argument. Do kraja 1794. godine 98% domaćeg duga zemlje pretvoreno je u nove savezne obveznice.⁹³

⁸⁹ „Hamilton's Financial System“, Lumen Learning, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://courses.lumenlearning.com/suny-ushistory1ay/chapter/hamiltons-financial-system/>.

⁹⁰ „Hamilton's financial program“, *Encyclopaedia Britannica*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.britannica.com/biography/Alexander-Hamilton-United-States-statesman/Hamiltons-financial-program>.

⁹¹ Chervinsky, *The Cabinet*, 86.

⁹² Marco Basile et al., „A New Nation,” ur. Tara Strauch, u *The American Yawp*, ur. Joseph L. Locke i Ben Wright (Redwood City, Stanford University Press, 2018), pristup ostvaren 13. 09. 2023., <http://www.americanyawp.com/text/06-a-new-nation/>.

⁹³ Basile et al., „A New Nation,”.

Možda najvažniji dio Hamiltonovog financijskog plana bio je „*Report on a National Bank*“. Hamilton je želio preoblikovati američko gospodarstvo putem savezne povelje za nacionalnu financijsku instituciju. Središnja banka pomogla bi da se ekonomija nove nacije dinamizira kroz stabilniju papirnatu valutu. Ova ideja naišla je na značajno protivljenje. Mnogi su se bojali da će pasti pod utjecaj bogatih, urbanih sjeveroistočnjaka i špekulanata iz inozemstva.⁹⁴ Thomas Jefferson i drugi republikanci tvrdili su da je ovaj plan neustavan, a kao razlog navode činjenicu da Ustav nije ovlastio Kongres da osnuje banku. Hamilton je, međutim, tvrdio da ta banka nije samo ustavna već i jako važna za prosperitet zemlje.⁹⁵

Banka Sjedinjenih Država ispunila bi nekoliko potreba: bila bi prikladno spremište federalnih fondova. Tiskala bi papirnate novčanice koje bi bile podržane vrijednošću srebrnih ili zlatnih kovanica. Također, njezini bi agenti pomogli u kontroli inflacije tako što bi povremeno odnosili novčanice državnih banaka u njihove izvorne banke i tražili za njih u zamjenu zlatne i srebrne kovanice. To bi ograničilo količinu novčanica koje su državne banke smjele tiskati. Rezultat toga bio je sljedeći: 1791. godine, Kongres je odobrio dvadesetogodišnju dozvolu za *Banku Sjedinjenih Država*.⁹⁶ Njezino prvo sjedište bilo je u Philadelphiji.⁹⁷

Savezne obveznice, zajedno sa dionicama banke, stvorile su više od 70 milijuna dolara novih financijskih instrumenata. To je potaknulo formiranje tržišta vrijednosnih papira, pa je savezna vlada mogla posuditi više novca što je dovelo do brzog širenja državnih banaka i drugih privatnih poslovnih korporacija 1790-ih godina. Federalisti su smatrali da je time jedna od glavnih svrha savezne vlade ispunjena. Republikanci koji su željeli ograničiti ulogu industrije ili su živjeli na rubu društva i nisu imali pristup kapitalu, smatrali su to svojim porazom jer se činilo da Hamiltonov sustav time naglašava klasne razlike i bogatima daje prekomjernu moć nad saveznom vladom.⁹⁸

⁹⁴ „Hamilton's Financial Plan“, UShistory.org (Philadelphia, The Independence Hall Association, 2022), pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.ushistory.org/US/18b.asp>.

⁹⁵ „Hamilton's Financial System“, Lumen Learning.

⁹⁶ *Isto*.

⁹⁷ „Hamilton's Financial Plan“, UShistory.org.

⁹⁸ „Hamilton's Financial System“, Lumen Learning.

Hamilton je imao velike ambicije za podršku američkim proizvođačima, što opisao u „*Report on Manufactures*“. Američko gospodarstvo tradicionalno je počivalo na velikom izvozu vrijednih poljoprivrednih sirovina te uvozu skupih britanskih gotovih proizvoda. Hamilton je smatrao da je to ograničavalo američko gospodarstvo. Htio je da SAD usvoji merkantilističku⁹⁹ ekonomsku politiku. Time bi se zaštitili američki proizvođači putem izravnih državnih subvencija poslovnim subjektima te poreza na uvezenu robu. Ovom politikom mladi američki proizvođači mogli bi konkurirati jeftinoj europskoj uvoznoj robi.¹⁰⁰ Hamiltonov financijski plan, imao je jedan vrlo kontroverzan element: da bi savezna vlada isplatila svoje obveze prema novim obveznicima, morala je imati pouzdane izvore poreznih prihoda. U tu svrhu, Hamilton je predložio savezni porez na proizvodnju, prodaju i potrošnju različitih proizvoda – uključujući viski.¹⁰¹ Za mnoge poljoprivrednike, žito je bilo najvrijednija poljoprivredna kultura, a njegova prodaja lokalnoj destileriji na Zapadu je obično bila isplativija od isporuke preko Apalačkog gorja na istočna tržišta. Činilo se da je time mlada republika bila podijeljena zemljopisno na Istok i Zapad, kulturno na grad i selo, te ekonomski na trgovaca i poljoprivrednika.¹⁰²

Možda je najbolji dokaz Hamiltonove želje za snažnom vlasti njegova reakcija na *Whiskey Rebellion* – tražio je vojno suzbijanje pobune (to svjedoči njegovim stavovima, koji su vidljivi tijekom čitave njegove karijere).¹⁰³ Valja naglasiti da, Hamilton nije težio jačanju utjecaja ministra financija u odnosu na predsjednikov utjecaj. Potaknut svojim iskustvima u vojsci i prvim godinama političkog djelovanja, zaključio je da je zadatak vlade ohrabrivanje i podupiranje predsjednikovih odluka a ne potkopavanje njegova autoriteta.¹⁰⁴

⁹⁹ Merkantilizam je praksa ekonomske politike i doktrina koja se bavi određivanjem značenja i primjerene regulacije međunarodnih ekonomskih odnosa. Merkantilizam uključuje i natjecanje država po pitanju rasta političke moći bogatstva i povećanja ekonomskih resursa. Polazište merkantilističke politike je da je napredak vlastite zemlje moguć jedino na račun drugih zemalja. Država treba težiti samodovoljnosti, a vanjska trgovina treba zemlju opskrbiti samo onim proizvodima koje nije moguće proizvesti domaćom proizvodnjom. Također, trebalo je osigurati izvoz plemenitih kovina u što većem opsegu zemljama koje nemaju vlastite rudnike jer su plemenite kovine bile izraz moći i bogatstva te univerzalno sredstvo plaćanja. Više o merkantilizmu na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=40216>. („Merkantilizam“, *Hrvatska enciklopedija*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=40216>).

¹⁰⁰ „Hamilton's Financial System“, Lumen Learning.

¹⁰¹ „Hamilton's Financial System“, Lumen Learning.

¹⁰² „The Whiskey Rebellion and Jay's Treaty“, Lumen Learning, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://courses.lumenlearning.com/suny-ushistorylay/chapter/the-whiskey-rebellion-and-jays-treaty/>.

¹⁰³ Chervinsky, *The Cabinet*, 86.

¹⁰⁴ Isto, 87.

Hamiltonova agresivna podrška bankama i proizvodnji te snažan javni kredit postat će najvažniji aspekti modernog kapitalističkog gospodarstva koje će se u SAD-u razviti u stoljeću nakon njegove smrti. Ipak, Hamiltonov elitistički stav i njegova privrženost britanskom modelu gospodarskog razvoja nije se sviđala velikom broju Amerikanaca.¹⁰⁵ Zalagao se za još jaču središnju vlast nego što je Ustavom utvrđeno, a demokratske impulse često je povezivao s potencijalnom anarhijom. Ipak, Hamiltonova ekonomska filozofija postat će kamen temeljac moderne američke kapitalističke ekonomije.¹⁰⁶

4.2. Hamilton protiv Jeffersona – suparničke političke struje

Thomas Jefferson i Alexander Hamilton, imali su ključnu ulogu u formiranju frakcija koje su dovele do dvostranačkog sustava koji je oblikovao političku scenu u začetima američke nacije, a pod kojim SAD djeluje i danas. John Adams i James Madison su također pridonijeli formiranju političkih stranaka. Hamilton i Jefferson od samog početka su gajili suprotne vizije nacionalnog puta. Jefferson je vjerovao da je uspjeh Amerike u njezinoj agrarnoj i robovlasničkoj tradiciji¹⁰⁷, dok je Hamiltonov merkantilistički ekonomski plan ovisio o jačanju industrije i trgovine. Sukobljavali su se oko pitanja kako riješiti zamršene probleme kako u vanjskoj politici (u prvom redu prema Engleskoj i Francuskoj), tako i u unutrašnjoj politici.¹⁰⁸

Hamilton nije imao povjerenja u volju naroda i vjerovao je da bi savezna vlada trebala imati znatnu moć kako bi uspješno upravljala njome, a Jefferson je svoje povjerenje dao upravo ljudima. On se bojava da *Banka Sjedinjenih Država* predstavlja preveliki utjecaj Engleske. Nije vjerovao da je promicanje proizvodnje jednako važno kao i podupiranje već uspostavljene agrarne baze. Jefferson je „one koji rade na zemlji“ smatrao „izabranim Božjim narodom“.¹⁰⁹

¹⁰⁵ „Hamilton's Financial Plan“, UShistory.org.

¹⁰⁶ „Hamilton's Financial Plan“, UShistory.org.

¹⁰⁷ „Jefferson versus Hamilton“, teachinghistory.org, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://teachinghistory.org/history-content/ask-a-historian/24094>.

¹⁰⁸ Štefica Deren-Antoljak, „Thomas Jefferson i temelji američke vladavine“, *Politička misao : časopis za politologiju* 31 (1994), br. 2: 32. Pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://hrcak.srce.hr/111000>.

¹⁰⁹ „Jefferson versus Hamilton“, teachinghistory.org.

Za vrijeme administracije Georgea Washingtona, tijekom rasprava o ratifikaciji Ustava formiraju se dvije grupe: *federalisti* i *antifederalisti (republikanci)*. One se onda još nisu učvrstile u stranke¹¹⁰, no već je tada svaka nada za političkim jedinstvom bila narušena jer je bilo jasno da ove dvije političke grupe žele naciju odvesti u suprotnim smjerovima. Jefferson je u svibnju 1792. izrazio Washingtonu strah zbog Hamiltonove politike, jer je strahovao da se Hamilton želi odmaknuti od republikanske strukture Ustava, te SAD urediti kao monarhiju.¹¹¹

Hamilton i federalisti su se zalagali za stvaranje moćne središnje vlade te proširenje njenih ovlasti te zaštitu interesa imućnih pojedinaca Sjevera (trgovaca, krupnih bankara, bogatih odvjetnika te brodovlasnika). Uz jaku centralnu vlast, trebalo je postojati slobodno tržište te carinska zaštita američkih proizvoda od konkurencije europskih proizvoda.¹¹²

Jefferson je govorio u ime plantažera, sitnih obrtnika i farmera, a od SAD-a je htio napraviti superiornu ratarsku zemlju. On i republikanci zalagali su se za ograničavanje ovlasti vlade i pružanje većih prava pojedinim državama.¹¹³ Također, suprotstavljali su se Hamiltonovom financijskom planu i uspostavljanju *Nacionalne banke* jer su smatrali da je Virginija svoje dugove otplatila i da ne bi trebala plaćati tuđe.¹¹⁴ No, otvoreni sukob između federalista i republikanaca koji je doveo SAD na rub građanskog rata bio je porez na viski. Hamilton ga je proglasio luksuznom robom. Problem je nastao jer je za „ljude s granice“, Škoto-Irce viski bio svojevrsna zamjena za kovani novac, glavno sredstvo razmjene i glavni izvozni proizvod¹¹⁵. Pobuna je završila pobjedom federalista.¹¹⁶

¹¹⁰ To će se dogoditi za vrijeme predsjedničkih izbora 1800. godine

¹¹¹ „Jefferson versus Hamilton“, teachinghistory.org.

¹¹² Deren-Antoljak, „Thomas Jefferson i temelji američke vladavine“, 34.

¹¹³ Deren-Antoljak, „Thomas Jefferson i temelji američke vladavine“, 34.

¹¹⁴ Joanne B. Freeman, „Jefferson and Hamilton: Political Rivals“, *Mount Vernon, George Washington's Mount Vernon*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.mountvernon.org/george-washington/the-first-president/washingtons-presidential-cabinet/jefferson-and-hamilton-political-rivals/>.

¹¹⁵ Viski im je omogućavao da dođu do artikala koji sami ne proizvode, na primjer sol i željezo.

¹¹⁶ Deren-Antoljak, „Thomas Jefferson i temelji američke vladavine“, 34.

Agrarci postaju uvjereni da je vrijeme da preuzmu vlast. Jefferson je imao ključnu ulogu u stvaranju te mogućnosti, a izbori 1796. godine označavaju prvu fazu na njihovom putu prema pobjedi.¹¹⁷ Razlika između federalista i antifederalista posebno je došla do izražaja po pitanju Jayova sporazuma.¹¹⁸ Ovaj je ugovor za federaliste bio veliki uspjeh jer je SAD-u omogućio neutralnost u europskim ratovima i štitio je trgovačke interese. Republikanci su smatrali da su ovim ugovorom federalisti dali prednost monarhiji nad republikom.¹¹⁹

Kongres 1798. godine donosi „*Alien and Sedition Acts-a*“ („*Zakona o strancima i pobunjenicima*“). Ovi zakoni davali su predsjedniku pravo da protjera, uhiti i progna strance opasne za mir i sigurnost zemlje, ali i sve one koji su za vrijeme rata neprijatelji nacije. To se ponajprije odnosilo na Francuze i Irce, ali i na republikance. Oni su, na čelu s Thomasom Jeffersonom, smatrali kako ovi zakoni krše Prvi amandman te štete slobodi govora i tiska te su poduzeli niz konkretnih mjera.¹²⁰ Sve je to štetilo federalistima te je pomoglo republikancima osigurati skorašnju pobjedu na izborima 1800. godine, jer su se široke mase ljudi po ovom pitanju slagale s njima.¹²¹

Valja također naglasiti činjenicu kako je netrpeljivost između Hamiltona i Jeffersona bila toliko velika da nisu prezali ni pred čime u pokušajima diskreditiranja. Tako, Hamilton je u jesen 1796. godine pod pseudonimom *Phocion* objavio više eseja u kojima napada Jeffersona zbog njegovog privatnog života, optužujući ga za preljub što je za Hamiltona bila nepromišljena odluka jer je i on počinio preljub.¹²²

¹¹⁷ Deren-Antoljak, „Thomas Jefferson i temelji američke vladavine“, 34.

¹¹⁸ John Jay u studenom 1794. s Britancima potpisuje „ugovor o prijateljstvu, trgovini i plovidbi“ kojim je Velika Britanija trebala do 1796. napustiti položaje u Sjeverozapadnom teritoriju (Fort Detroit, Fort Mackinac i Fort Niagara) te nadoknaditi gubitke američkim trgovcima. SAD je zauzvrat trebao Britaniju tretirati kao svojeg najcjenjenijeg trgovačkog partnera – što je podrazumijevalo podršku Britaniji u sukobu s Francuskom. Jay nije uspio okončati praksu prisilnog regrutiranja ljudi u vojnu službu što je bilo jedan od glavnih razloga napetosti između SAD-a i Velike Britanije. (The Whiskey Rebellion and Jay’s Treaty“, Lumen Learning).

¹¹⁹ „The Whiskey Rebellion and Jay’s Treaty“, Lumen Learning.

¹²⁰ Ove mjere uključuju Kentuckyjsku i Virginijusku rezoluciju.

¹²¹ Deren-Antoljak, „Thomas Jefferson i temelji američke vladavine“, 34-35.

¹²² Sarah Pruitt, „The Scandal That Ruined Alexander Hamilton’s Chances of Becoming President“, *History.com* (London: A&E Television Networks, 2021), pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.history.com/news/alexander-hamilton-maria-reynolds-pamphlet-affair>.

Javnost doznaje za Hamiltonovu aferu u ljeto 1797. godine kada je novinar James Callender Hamiltona optužio ne samo za preljub s Mariom Reynolds već i za pronevjeru federalnog novca u financijskoj špekulaciji s njezinim suprugom Jamesom Reynoldsom.¹²³ Hamiltonova afera s Mariom Reynolds traje od 1791. do 1792. godine, a za to vrijeme James ucjenjuje Hamiltona. Uskoro se vijesti o Hamiltonovoj aferi miješaju s lažnim pretpostavkama o pronevjeri federalnog novca i financijskoj špekulaciji te izlaze na vidjelo. Ono što je uslijedilo šokiralo je javnost – Hamilton je priznao svoju aferu s Mariom Reynolds kako bi se mogao braniti protiv optužbi za špekulaciju i pronevjeru federalnog novca. Na ljeto 1797. godine, Hamilton objavljuje dokument pod nazivom „*Reynolds pamflet*“. Ovime je očistio svoje ime ali je također uništio svaku nadu da će postati predsjednikom SAD-a, te osramotio sebe i suprugu.¹²⁴

5. SUMRAK OCA OSNIVAČA

5.1. Izlazak iz predsjedničkog kabineta

Jefferson i Hamilton nisu se slagali ni oko pitanja vanjske politike. Nakon izbijanja rata između Velike Britanije i Francuske 1793., Hamilton se zalagao za proglašavanje neutralnosti, a Jefferson se protivio takvom izjašnjavaњу. U prosincu 1793., Jefferson, frustriran činjenicom da je Washington stao na Hamiltonovu stranu, podnosi ostavku na svoje mjesto državnog tajnika. Hamilton u siječnju 1795. daje ostavku na svoje mjesto ministra financija. No, valja naglasiti kako činjenica da su dali ostavku i napustili kabinet ne znači da su se povukli iz političkog života.¹²⁵ Nakon izlaska iz kabineta, Jefferson se kandidirao na izborima za predsjednika 1800. godine.¹²⁶

Prije svog odlaska, Hamilton je predao svoje zadnje financijsko izvješće 19. 01. 1795., koje je trebalo služiti kao primjer svim budućim ministrima financija. Iako se često smatralo kako Hamilton vjeruje da je javni dug nacionalno blago, bio je svjestan da ako se to ne riješi na pravi način, javni dug može prerasti u nacionalno prokletstvo. Jefferson je izjavio da je još jedna razlika između federalista i republikanaca način gledanja na javni dug – republikanci žele da ga se riješe što prije, a korumpirani federalisti žele da on traje vječno kako bi se mogli nastaviti bogatiti.¹²⁷

¹²³ Isto.

¹²⁴ Pruitt, „The Scandal That Ruined Alexander Hamilton“.

¹²⁵ Kieran J. O’Keefe, „Alexander Hamilton“, *Mount Vernon, George Washington's Mount Vernon*, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.mountvernon.org/library/digitalhistory/digital-encyclopedia/article/alexander-hamilton/>

¹²⁶ Deren-Antoljak, „Thomas Jefferson i temelji američke vladavine“, 36.

¹²⁷ Chernow, *Alexander Hamilton*, 480.

Ipak, Hamilton je shvaćao kako ogromnih 55% svih izdataka odlazi upravo na pokrivanje javnog duga. Slijedom toga, na odlasku je predao „*Report on a Plan for the Further Support of Public Credit*“ u kojem iznosi program kojim bi javni dug bio otplaćen u sljedećih 30 godina. Osim toga, tražio je da stari porezi postanu stalni te da se uvedu novi porezi kako bi se smanjio dug. To je uključivalo i zahtjev da se provizija od prodaje alkohola usmjeri na otplatu javnog duga. Kongres je prihvatio Hamiltonove prijedloge u manje od mjesec dana od njegova odlaska iz kabineta.¹²⁸

5.2. Hamilton protiv Burra

Tijekom američkog *Rata za neovisnost*, Hamilton i Burr pridružili su se kolonijalnoj vojsci.¹²⁹ Nakon rata žive i bave se odvjetništvom u New Yorku, te čak i surađuju na slučaju ubojstva. U međuvremenu, Aaron Burr započinje svoj uspon na političkoj ljestvici – bio je članom Donjeg doma skupštine New Yorka, a bio je i državni odvjetnik.¹³⁰

Na Hamiltonovo i Burrovo suparništvo utjecali su izbori za senatora New Yorka. Hamiltonov brak s Elizabeth Schuyler učinio ga je dijelom jedne od najutjecajnijih obitelji u New Yorku. Jedina obitelj koja se mogla mjeriti s njima po pitanju utjecaja u New Yorku bila je obitelj Livingston. Philip Schuyler, bio je jedan od prvih senatora New Yorka.¹³¹

Ponovno se kandidirao za istu poziciju 1791. godine. No, Burr, udruživši se s Clintonima i Livingstonima, pobjeđuje te dolazi na Schuylerovo mjesto. Na sljedećim izborima za senatora New Yorka, 1797. godine, Schuyler pobjeđuje Burra.¹³²

¹²⁸ Chernow, *Alexander Hamilton*, 480.

¹²⁹ Barbara Maranzani, *Alexander Hamilton and Aaron Burr's Deadly Rivalry* (Biography.com, 2020), pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.biography.com/political-figures/alexander-hamilton-aaron-burr-relationship-rivalry-duel>.

¹³⁰ Maranzani, *Alexander Hamilton and Aaron Burr*.

¹³¹ William J. Rorabaugh, „The Political Duel in the Early Republic: Burr v. Hamilton“, *Journal of the Early Republic* 15 (1995), br. 1: 4, pristup ostvaren 13. 09. 2023., <https://www.jstor.org/stable/3124381>.

¹³² Rorabaugh, „The Political Duel“, 4.

Netrpeljivost između Hamiltona i Burra pojačava se kada 1798. izbija „*Quasi-war*“¹³³. Kada dolazi do rata, tadašnji predsjednik John Adams iz mirovine poziva Washingtona da vodi *Privremenu armiju*. Na Washingtonov zahtjev, Adams na mjesto njegovog zamjenika stavlja Hamiltona. On uskoro postaje general, a Burr (iako je prije toga imao viši čin od Hamiltona) ne dobiva promaknuće. Burr nikada nije ovo mogao oprostiti Hamiltonu.¹³⁴

Burr se dva puta kandidirao za predsjednika: 1796. i 1800. – oba puta neuspješno. Na izborima 1800. godine udružuje snage s Jeffersonom. Osim njih, za predsjednika se kandidirao i John Adams. No, unatoč činjenici da mu je politička karijera već bila pri kraju, Hamilton je i dalje bio politička figura koja je mogla odigrati važnu ulogu u politici SAD-a.¹³⁵ Izbori su bili vrlo napeti. Jefferson i Burr osvojili su jednak broj elektorskih glasova (njih 73) što je značilo da će o izboru predsjednika odlučiti Dom zastupnika.¹³⁶ Bez obzira na dugogodišnja politička neslaganja, Hamilton je odabrao Jeffersona.¹³⁷ Napisao dokument u koje analizira karakter Aarona Burra, u kojem ističe kako je Burr opasan, neoprezan te da ne posjeduje vlastite principe. Također tvrdi da je on najnesposobnija osoba za predsjedničkog kandidata. Vjerovao je i da nema toga što Burr neće napraviti u svojoj političkoj karijeri kako bi napredovao (pa čak ni odustati od svojih političkih uvjerenja i prijeći u suprotnu političku stranku).¹³⁸

Sukob Hamiltona i Burra dolazi do svog vrhunca 1804. godine. Burr se kandidirao za guvernera New Yorka, ali je doživio ponižavajući poraz od strane relativno nepoznatog kandidata Morgana Lewisa. Za ovaj poraz krivio je Hamiltona.¹³⁹ „Kap koja je prelila čašu“ bio je događaj iz travnja 1804. godine. Naime Hamilton je bio na večeri kod suca Johna Taylera, te je Burr nazvao „opasnim čovjekom kojemu ne treba vjerovati“.¹⁴⁰

¹³³ „*Quasi-War*“ se može prevesti kao „*Kvazi-rat*“. Izraz „*kvazi*“ znači da ovo nije bio klasičan rat, već sukob koji nalikuje na rat, odnosno označava nešto poput „*ratnog stanja*“, ali nije formalno deklarirano kao rat. U ovom kontekstu „*Kvazi-rat*“ je američki pomorski rat koji nije službeno deklariran, a odvijao se između 1798. i 1801. godine. Za SAD to je također bio i prvi ograničeni rat. (Donald R. Hickey, „*The Quasi-War: America’s First Limited War, 1798-1801*“, *The Northern Mariner/le marin du nord* 18 (2008), br. 3-4: 67, pristup ostvaren 13. 09. 2023., https://www.cnrs-scrn.org/northern_mariner/vol18/tnm_18_3-4_67-77.pdf.)

¹³⁴ Rorabaugh, „*The Political Duel*“, 5.

¹³⁵ Maranzani, *Alexander Hamilton and Aaron Burr*.

¹³⁶ *Isto*.

¹³⁷ John Chester Miller, *Alexander Hamilton: Portrait in Paradox* (New York: Harper&Row, 1959), 526-528.

¹³⁸ Maranzani, *Alexander Hamilton and Aaron Burr*.

¹³⁹ Chernow, *Alexander Hamilton*, 680-681.

¹⁴⁰ *Isto*.

Ta Hamiltonova izjava, zajedno s navodnom izjavom da je „Burr učinio nešto vrijedno prezira“ dopijeva u novine.¹⁴¹ Kada je to došlo do Burra, on traži od Hamiltona da povuče svoje optužbe. On to, odbija učiniti. Burru je time povrijeđena čast, a kulturi toga vremena, to je značilo povod za duel.¹⁴² Hamilton je vjerovao da ga Burr neće ubiti jer bi to bio kraj njegove političke karijere.¹⁴³ Duel je originalno dogovoren za 27. lipnja, no Hamilton je zamolio i dobio odgodu zbog sudskog slučaja u kojem je kao odvjetnik zastupao svoje klijente. Slučaj je trajao do 06. srpnja, a duel je odgođen na 11. srpnja. Kao mjesto za održavanje duela odabran je Weehawken u New Jerseyu na rijeci Hudson. S Hamiltonom su išli njegov zamjenik Nathaniel Pendleton i doktor Horsack, a s Burrom je išao njegov zamjenik William P. Van Ness. Tko je od dvojice muškaraca pucao prvi nije utvrđeno sa sigurnošću, no ono što je poznato je da je Burr svojim hitcem pogodio Hamiltona u abdomen iznad desnog kuka.¹⁴⁴ 12. srpnja 1804. godine, preminuo je Alexander Hamilton, jedan od očeva osnivača američke nacije. Kao što je Hamilton i previdio, njegov duel s Burrom uništio je Burrovu reputaciju i političku karijeru.¹⁴⁵

7. ZAKLJUČAK

Alexander Hamilton bio je vrlo zanimljiva i intrigantna osoba. Bio je prototip oportunist koji su se izrodili iz krvavog revolucionarnog rata u Sjedinjenim državama. Skromnog podrijetla, žudio je za bijegom iz siromaštva i od posla običnog knjigovođe. Nadao se da će mu rat u SAD-u donijeti spas. Njegova želja za boljim životom proizlazila je iz njegovog revolucionarnog karaktera. Osebjuna ličnost i brojni talenti pomogli su mu da novorođenu državu pomogne izvući iz financijske krize.

Hamilton je imao važnu ulogu u povezivanju Washingtonovih militarističkih taktika vođenja države te s pitanjem financija, poreza i osiguravanja monetarne stabilnosti u državi. Kao prvi ministar financija, Hamilton je pokazao izvanrednu sposobnost da pridobije povjerenje naroda kako bi ojačao važnost privatnog sektora i vlasništva.

¹⁴¹ Chernow, *Alexander Hamilton*, 680-681.

¹⁴² Maranzani, *Alexander Hamilton and Aaron Burr*.

¹⁴³ Chernow, *Alexander Hamilton*, 683-684.

¹⁴⁴ Chernow, *Alexander Hamilton*, 689-701.

¹⁴⁵ Chernow, *Alexander Hamilton*, 716.

Osim za privatno, pojedinačno, Hamilton se brinuo i za javno dobro, čemu svjedoči osnivanje *Banke SAD-a* te njegovo zalaganje za rješavanje pitanja javnog duga. Njegov doprinos vidljiv je i u činjenici da su Sjedinjene Države bile financijski pred bankrotom kada je Hamilton postao ministar financija, a nakon njegovog odlaska, SAD se mogao mjeriti s velikim silama Europe. Hamiltonovo viđenje vlade bilo je u totalnoj suprotnosti sa Jeffersonovom idejom male vlade, malog seljaka i čovjeka. Hamiltonova vizija je bila velika, njegujući moć novca i važnost trgovine u ostvarivanju ekonomske stabilnosti države. Njegove ideje su one koje se danas poistovjećuju s idejom „*Američkog sna*“, demokracije te moći kapitalističkog društva u kojem svijet pokreće novac, a svaki čovjek ima pravo na sigurnost vlastite imovine i mogućnost napretka u kapitalističkom sustavu.

Alexander Hamilton svakako ima zaslužen mjesto među „očevima osnivačima“ američke nacije. Ovaj imigrant u potpunosti je posvetio svoj život mladoj državi u nastajanju u kojoj je vidio beskrajne mogućnosti napretka. Svoje stavove uvijek je izražavao jasno i otvoreno bez obzira na posljedice, što je vidljivo iz njegovog pisanja. Nepokolebljiva posvećenost i želja za učenjem zajedno s urođenim talentom, omogućili su mu kreiranje rješenja za mnoge probleme u kojima se našla mlada razjedinjena država u nastajanju – stvorio je prvu Banku SAD-a, donio je ambiciozni financijski plan, neumorno je branio Američki ustav iako on nije bio savršen jer je vidio potencijal za njegovo unapređenje i nadasve njegovu važnost za SAD.

8. POPIS LITERATURE

1. Ambuske, Jim. „Cabinet members“. *The Digital Encyclopedia of George Washington*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.mountvernon.org/library/digitalhistory/digital-encyclopedia/article/cabinet-members/>.
2. Ambuske, Jim. „Ten Facts About Washington's Presidency“. *The Digital Encyclopedia of George Washington*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.mountvernon.org/george-washington/the-first-president/ten-facts-about-washingtons-presidency/>.
3. Basile, Marco; Green, Nathaniel C.; Kennedy, Brenden; McBride, Andrea; Nero, Spencer; Rogers, Cara; Strauch, Tara; Taylor, Michael Harrison; Taylor, Jordan; Wisniewski, Kevin; Wright, Ben. „A New Nation“. Uredila Tara Strauch. U *The*

- American Yawp*. Redwood City, Stanford University Press, 2018. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <http://www.americanyawp.com/text/06-a-new-nation/>.
4. „Bostonska čajanka“, *Proleksis Enciklopedija*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <https://proleksis.lzmk.hr/47315/>.
 5. Chernow, Ron. *Alexander Hamilton*. New York: The Penguin Press, 2004
 6. Chervinsky, Lindsay M. *The Cabinet: George Washington and the Creation of an American Institution*. Cambridge: The Belknap Press of Harvard University Press, 2020.
 7. Deren-Antoljak, Štefica. „Thomas Jefferson i temelji američke vladavine“. *Politička misao: časopis za politologiju* 31 (1994), br. 2: 27-44. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <https://hrcak.srce.hr/111000>.
 8. „Elias Boudinot“, *Encyclopaedia Britannica*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <https://www.britannica.com/biography/Elias-Boudinot>.
 9. Freeman, Joanne B. „Jefferson and Hamilton: Political Rivals“. *Mount Vernon, George Washington's Mount Vernon*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <https://www.mountvernon.org/george-washington/the-first-president/washingtons-presidential-cabinet/jefferson-and-hamilton-political-rivals/>.
 10. Fritz, Jean. *Alexander Hamilton: The Outsider*. Kobo, 2016. Audioknjiga. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <https://www.kobo.com/ww/en/audiobook/alexander-hamilton-the-outsider-3>.
 11. „Federalist Papers“, *Encyclopaedia Britannica*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <https://www.britannica.com/topic/Federalist-papers>.
 12. Getchell, Michelle. *The Federalist Papers*. Khan Academy. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <https://www.khanacademy.org/humanities/us-history/road-to-revolution/creating-a-nation/a/the-federalist-papers>.
 13. „Hamilton's Financial Plan“. UShistory.org. Philadelphia: The Independence Hall Association, 2022. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <https://www.ushistory.org/US/18b.asp>.
 14. „Hamilton's financial program“. *Encyclopaedia Britannica*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <https://www.britannica.com/biography/Alexander-Hamilton-United-States-statesman/Hamiltons-financial-program>.

15. „Hamilton's Financial System“. Lumen Learning. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://courses.lumenlearning.com/suny-ushistory1ay/chapter/hamiltons-financial-system/>.
16. Hickey, Donald R. „The Quasi-War: America's First Limited War, 1798-1801“. *The Northern Mariner/le marin du nord* 18 (2008), br. 3-4: 67-77. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. https://www.cnrs-scrn.org/northern_mariner/vol18/tnm_18_3-4_67-77.pdf.
17. „Jefferson versus Hamilton“. teachinghistory.org. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://teachinghistory.org/history-content/ask-a-historian/24094>.
18. Keršovanijeva Velika ilustrirana povijest svijeta 1714. – 1790., 6033.
19. Larson, Harold. „Alexander Hamilton: The Fact and Fiction of His Early Years“, *The William and Mary Quarterly*, 9 (1952), br. 2: 139-151. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.jstor.org/stable/1925345>.
20. Maranzani, Barbara. *Alexander Hamilton and Aaron Burr's Deadly Rivalry*. Biography.com, 2020. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.biography.com/political-figures/alexander-hamilton-aaron-burr-relationship-rivalry-duel>.
21. „Merkantilizam“, *Hrvatska enciklopedija*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=40216>.
22. Miller, John Chester. *Alexander Hamilton: Portrait in Paradox*. New York: Harper&Row, 1959.
23. O'Keefe, Kieran J. „Alexander Hamilton“. *Mount Vernon, George Washington's Mount Vernon*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.mountvernon.org/library/digitalhistory/digital-encyclopedia/article/alexander-hamilton/>.
24. Pruitt, Sarah. „The Scandal That Ruined Alexander Hamilton's Chances of Becoming President“. History.com. London: A&E Television Networks, 2021. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <https://www.history.com/news/alexander-hamilton-maria-reynolds-pamphlet-affair>.
25. Rorabaugh, William J. „The Political Duel in the Early Republic: Burr v. Hamilton“. *Journal of the Early Republic* 15 (1995), br. 1: 41-23. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.jstor.org/stable/3124381>.
26. Schachner, Nathan. *Alexander Hamilton*. New York, D. Appleton-Century Company, Inc., 1946.

27. Scott Oliver, Frederick. *Alexander Hamilton: An Essay on American Union*. New York: G. P. Putnam's sons, 1920.
28. „Shays's Rebellion“, *Encyclopaedia Britannica*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.britannica.com/event/Shayss-Rebellion>.
29. „Solventnost“, *Hrvatska enciklopedija*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=57112>.
30. „The Whiskey Rebellion and Jay’s Treaty“. Lumen Learning. Pristup ostvaren 13. 09. 2023. <https://courses.lumenlearning.com/suny-ushistory1ay/chapter/the-whiskey-rebellion-and-jays-treaty/>.
31. „Torijevci“, *Hrvatska enciklopedija*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=61849>.
32. „Vigovci“, *Hrvatska enciklopedija*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=64583>.
33. „Whiskey Rebellion“, *Encyclopaedia Britannica*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.britannica.com/event/Whiskey-Rebellion>.
34. „William Livingston“, *Encyclopaedia Britannica*. Pristup ostvaren 13. 09. 2023.
<https://www.britannica.com/biography/William-Livingston>.